

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/184/2015
Identifikačné číslo spisu: 7013201458
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7013201458.1

UZNESENIE

V právnej veci žalobcu: H. S. R., D. XXXX/X, R. X. Y., právne zastúpený BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., advokátska kancelária, Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, proti žalovanému: Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, P.O.BOX 45, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OLP/6193/2013 zo dňa 19.08.2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/259/2013-94 zo dňa 11.06.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/259/2013-94 zo dňa 11.06.2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred prvostupňovým správnym súdom

Preskúmaným rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/259/2013-94 zo dňa 11.06.2015 postupom podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. OLP/6193/2013 zo dňa 19.08.2013 v spojení s rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Spišská Nová Ves zo dňa 29.05.2013, č. 2013/00226-7 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia, priznal mu právo na náhradu trov súdneho poplatku vo výške 35,- eur, ktorú povinnosť uložil žalovanému zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku poukázal na ustanovenia § 244 ods. 1, 2, 3, § 247 ods. 1, 2, § 249 ods. 2, § 250i ods. 1, 3 OSP, § 56 ods. 1 písm. k), § 51 ods. 1 písm. d), § 51 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) a § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 36/2005 Z. z.“ alebo „zákon o rodine“).

Krajský súd po vyhodnotení všetkých okolností prípadu dospel k záveru, že záujem dieťaťa na povinnom očkovaní môže byť objektívny. Odmietnutím povinného očkovania dieťaťa zo strany rodiča vzniká kolízia objektívneho záujmu dieťaťa a záujmu rodiča vyplývajúceho z jeho presvedčenia. V danom prípade otec dieťaťa okrem medicínskych dôvodov namietal v zápisnici zo dňa 16.05.2013 výhradu svedomia a vierovyznania s poukazom na čl. 24 Ústavy SR, ktorá sa podľa žalobcu porušuje. V dôsledku toho nastala situácia predpokladaná ustanovením § 31 ods. 2 zákona o rodine, podľa ktorého „žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať“.

Krajský súd ďalej uviedol, že odmietnutie očkovania zákonným zástupcom dieťaťa ako prejav vôle je jednostranným právnym úkonom adresovaným lekárovi, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú starostlivosť o deti a dorast a vykonáva povinné očkovanie podľa § 13 ods. 5 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii prenosných ochorení (ďalej len „vyhláška č. 585/2008 Z. z.“).

Krajský súd mal za to, že vznik konfliktu medzi záujmom rodiča a záujmom dieťaťa je výlukou zo zákonného zastupovania dieťaťa rodičom, ktorá nastáva „ex lege“. Z tohto dôvodu objektívny záujem dieťaťa musí byť chránený kolíznym opatrovníkom. V oblasti sankčnej sa táto situácia nepriamo prejaví tým, že rodič nemôže byť postihnutý ako zákonný zástupca za priestupok, pretože zástupcom dieťaťa v tejto oblasti je kolízny opatrovník. V tejto súvislosti dal krajský súd do pozornosti dikciu ustanovení § 51 ods. 3 a § 56 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré hovoria o zástupcovi dieťaťa a nie zákonnom zástupcovi dieťaťa.

Na základe uvedeného mal krajský súd za preukázané, že na základe platného právneho stavu v Slovenskej republike je zjavné, že priestupková zodpovednosť rodičovi nevznikla.

Krajský súd ďalej uviedol, že právna otázka samotného výkonu očkovania môže byť významná v administratívnom konaní, v ktorom by sa mal kolízny opatrovník vyjadriť či súhlasí, alebo nesúhlasí s vykonaním očkovania dieťaťa a na základe akých skutočností dospel k takémuto záveru, resp. aké opatrenia navrhuje vykonať. Účastníkom administratívneho konania musí byť aj rodič, ktorý musí mať možnosť konfrontovať odborný názor kolízneho opatrovníka. Vzhľadom na vek mal. S. R. musí správny orgán dať mu možnosť v ďalšom konaní sa k jeho povinnému očkovaní vyjadriť (čl. 6 ods. 2 druhá veta Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne, uverejneného v Zbierke zákonov SR ako oznámenie MZV SR č. 40/2000 Z. z.).

Záverom krajský súd uviedol, že nie je možné zodpovedať všetky súvisiace právne otázky v predmetnom konaní. Nemal však pochybnosti o tom, že v danom prípade priestupková zodpovednosť rodiča za odmietnutie povinného očkovania dieťaťa nevznikla. Zdôraznil, že ukladanie pokút neposkytuje uspokojivé riešenie vzniknutej situácie. Ukladanie pokút nerieši ani otázku záujmu na ochrane verejného zdravia.

Krajský súd priznal žalobcovi právo na náhradu súdneho poplatku, ktorý zaplatil vo výške 35,- eur a ktorý vyplýval z obsahu súdneho spisu v súlade s ust. § 250k ods. 1 veta prvá OSP za použitia ust. § 246c ods. 1 veta prvá OSP. Žalobcovi súd nepriznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia, pretože tento si trovy právneho zastúpenia nevyčísľil do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozsudku (§ 151 ods. 1 OSP).

II.

Odvolanie žalovaného

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnutý rozsudok Krajského súdu v

Košiciach zmenil tak, že rozhodnutie prvostupňového a druhostupňového správneho orgánu potvrdí.

Žalovaný uviedol, že rozsudok krajského súdu považuje v praxi za nerealizovateľný. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 20S/24/2011 zo dňa 16.04.2014, z ktorého vyplýva, že: „Vzhľadom na uvedené skutočnosti za daného skutkového a právneho stavu veci sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že žalobkyňa tým, že odmietla dať zaočkovať mal. Z., dopustila sa ako zákonný zástupca dieťaťa podľa § 56 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. priestupku, za ktorý správny orgán oprávnene uložil sankciu.“

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Najvyšší súd Slovenskej republiky zverejňuje súdne rozhodnutia zásadného významu a prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a to za účelom zabezpečenia ich jednotného výkladu a jednotného používania. Význam takého uverejňovania rozhodnutí, ktorého dôsledkom je aj faktické rešpektovanie tzv. konštantnej judikatúry súdmi, je treba vidieť z pohľadu princípu predvídateľnosti práva, ktorý je neopomenuteľným komponentom princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorým je Slovenská republika v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

Žalovaný ďalej v odvolaní uviedol, že povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť uplatnenia princípov právneho štátu. Ich dodržiavanie v rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky je súčasťou práva na súdnu ochranu, zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Orgánmi ochrany týchto práv sú Ústavný súd Slovenskej republiky, resp. Európsky súd pre ľudské práva.

V podanom odvolaní žalovaný poukázal taktiež na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorej je zrejmé, že súčasťou princípu právnej istoty je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, teda, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované, pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Ďalej podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (vid' napr. ÚS SR I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Podobne aj Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatoval, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhodne odlišne, pričom práve úlohou najvyššieho súdu je usmerňovať takéto rozdielne rozhodnutia.

Z vyššie uvedeného, ako aj z citovanej judikatúry súdov pre žalovaného vyplýva, že Ústavný súd Slovenskej republiky a Najvyšší súd Slovenskej republiky považujú právnu úpravu v oblasti povinného očkovania za dostatočnú. Vo svojich rozhodnutiach neriešia otázku kolízneho opatrovníka, ale vyjadrujú sa o rodičoch nezaočkovaných detí ako o zákonných zástupcoch.

Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. 6S/259/2013-94 zo dňa 11.06.2015 zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. OLP/6193/2013 zo dňa 19.08.2013 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Spišská Nová Ves č. 2013/00226-7 zo dňa 29.05.2013 sa v plnom rozsahu potvrdzuje.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

III.

Konanie na Najvyššom súde SR

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací v medziach odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a v takto vymedzenom rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že Regionálny úrad verejného zdravotníctva Spišská Nová Ves vydal dňa 29.05.2013 pod č. 2013/00226-7 rozhodnutie, ktorým uznal vinným žalobcu H. S. R., nar. XX.XX.XXXX, D. I., R. X. Y. zo spáchania priestupku na úseku verejného zdravotníctva podľa § 56 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z., ktorého sa dopustil tým, že dňa 26.03.2012 v ambulancii H. H. F. (D. s. r. o.) Neštátne zdravotnícke zariadenie - všeobecný lekár pre deti a dorast, M., ako zákonný zástupca maloletých detí C., nar. XX.XX.XXXX a S., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom D., nezabezpečil splnenie povinnosti podrobiť sa so svojím dieťaťom maloletým C. povinnému očkovaniu proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, žltacke typu B, hemofilovým invazívnym infekciám, detskej obrne, pneumokokovým invazívnym ochoreniam a povinnému očkovaniu proti osýpkam, mumpsu, ružienke a s dieťaťom maloletým S. povinnému očkovaniu (preočkovaniu) proti osýpkam, mumpsu a ružienke, čím porušil ust. § 51 ods. 1 písm. d) v spojení s § 51 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. v spojení s § 5 ods. 3 a prílohou č. 2 časť A bod 1. písm. a), bod 2. vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 585/2008 Z. z.

Za spáchaný priestupok bola žalobcovi uložená podľa § 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch pokuta vo výške 120,- eur.

Zároveň podľa § 79 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. a § 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 411/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku v znení neskorších predpisov uložil správny orgán žalobcovi uhradiť štátu trovy konania vo výške 16,- eur.

IV.

Právna úprava, právne názory odvolacieho súdu

Podľa § 46 správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

Podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 51 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z., fyzické osoby sú povinné podrobiť sa v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam lekárske vyšetreniam a diagnostickým skúškam, ktoré nie sú spojené s nebezpečenstvom pre zdravie, preventívnemu podávaniu protilátok a iných prípravkov, povinnému očkovaniu, liečeniu prenosných ochorení, izolácii a karanténnym opatreniam.

Podľa § 51 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z., ak ide o maloletého, zodpovedá za plnenie povinností podľa

odsekov 1 a 2 zástupca dieťaťa.

Podľa ust. § 56 ods. 1 citovaného zákona, priestupku na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí ten, kto

- a) sa bez preukázania závažných zdravotných alebo iných lekárom zdôvodnených prípadoch nepodrobí očkovaniu, vyplývajúcejmu z príslušných právnych predpisov, alebo nariadenému očkovaniu,
- b) nevykoná nariadenú dezinfekciu a reguláciu živočíšnych škodcov,
- c) sa nepodrobí nariadenej izolácii alebo nestrpí nariadený zvýšený zdravotný dozor, lekársky dohľad alebo sa nepodrobí nariadeným karanténym opatreniam,
- d) nevykoná nariadené opatrenia na zabránenie šíreniu ochorení prenosných zo zvierat na ľudí,
- e) sa nepodrobí nariadenému zákazu alebo obmedzeniu výkonu povolania z dôvodu ochorenia na prenosné ochorenie alebo podozrenia na prenosné ochorenie,
- f) nesplní nariadené opatrenie pri ohrozeniach verejného zdravia podľa § 48 ods. 4 písm. a) až d), f) až i) a n),
- g) nespolupracuje s úradom verejného zdravotníctva alebo regionálnym úradom verejného zdravotníctva pri plnení nariadených opatrení na predchádzanie ochoreniam,
- h) poruší oznamovaciu povinnosť alebo povinnosť poskytnúť informácie podľa § 51 ods. 1 písm. c),
- i) sa nepodrobí v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam lekárske vyšetreniam alebo diagnostickým skúškam, ktoré nie sú spojené s nebezpečenstvom pre zdravie, preventívnemu podávaniu protilátok alebo iných prípravkov, liečeniu prenosných ochorení, izolácii alebo karanténym opatreniam,
- j) neinformuje o svojom akútnom prenosnom ochorení alebo o svojom bacilonosičstve pri prijatí do zariadenia, v ktorom sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti, do zariadenia sociálnych služieb alebo do zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- k) nezabezpečí ako zástupca dieťaťa plnenie niektorej z povinností podľa § 51 ods. 1 a 2,
- l) vykonáva činnosť, na ktorú je potrebné podľa ustanovení tohto zákona osvedčenie o odbornej spôsobilosti, bez takéhoto osvedčenia.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, za priestupok podľa ods. 1 možno uložiť pokutu do 1 659,- Eur a v blokovanom konaní do 99,- Eur za nepodrobenie sa povinnému očkovaniu možno uložiť pokutu v súhrnnej výške 331,- Eur.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, priestupky podľa tohto zákona prejednávajú v rozsahu svojej pôsobnosti úrad verejného zdravotníctva, regionálny úrad verejného zdravotníctva a orgány verejného zdravotníctva, uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až g). Na priestupky a ich prejednanie sa vzťahuje osobitný predpis.

Podľa § 5 ods. 3 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 585/2008 Z. z., podrobnosti o očkovacích postupoch na povinné pravidelné očkovanie osôb, ktoré dosiahli určený vek a na povinné a odporúčané očkovanie osôb, ktoré sú vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz, sú uvedené v prílohe č. 2.

Podľa prílohy č. 2, časť A, bod 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 585/2008 Z. z., očkovanie detí proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovému zápalu pečene typu B, hemofilovým invazívnym nákazám, detskej obrne a pneumokokovým invazívnym ochoreniam: očkovanie proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, detskej obrne, vírusovému zápalu pečene typu B, hemofilovým invazívnym nákazám a pneumokokovým invazívnym ochoreniam sa vykonáva tromi dávkami v 3., 5. a v 11. mesiaci života, pričom prvá dávka sa podá najskôr v prvom dni desiateho týždňa života.

Podľa prílohy č. 2, časť A, bod 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 585/2008 Z. z., očkovanie proti osýpkam, mumpsu a ružienke sa vykonáva najskôr v prvom dni 15. mesiaca života, najneskôr v 18. mesiaci života; preočkovanie sa vykoná v 11. roku života. Očkovanie sa vykonáva trojzložkovou očkovacou látkou, ktorá obsahuje oslabený vírus osýpok, mumpsu a ružienky. V ohnisku nákazy sa očkujú vnímavé kontakty chorého. Po konzultácii s epidemiológom regionálneho úradu možno očkovať

v ohnisku nákazy aj deti po dovŕšení šiestich mesiacov života. Deťom očkovaným vo veku nižšom ako 12 mesiacov sa v 15. mesiaci života, najneskôr v 18. mesiaci života podá ďalšia dávka očkovacej látky.

Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku Krajského súdu v Košiciach je zrejmé, že prvostupňový súd zrušil obe rozhodnutia správnych orgánov z procesných dôvodov, pričom meritorne sa vecou v podstate nezaoberal.

Žalovaný v podanom odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach tiež namietal nesprávnu právnu argumentáciu prvostupňového súdu, týkajúcu sa neustanovenia „kolízneho opatrovníka“. K tejto námietke odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia prvostupňového rozsudku je zrejmé, že Krajský súd v Košiciach rozhodnutia žalovaných správnych orgánov zrušil podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a) OSP z dôvodu, že v predmetnej veci nebol podľa ust. § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. ustanovený kolízny opatrovník. V danom prípade podľa názoru prvostupňového súdu ide o konflikt záujmov rodiča so záujmom dieťaťa a v takomto prípade z dôvodu zabezpečenia objektívneho záujmu dieťaťa, toto dieťa musí byť chránené kolíznym opatrovníkom. V sankčnej oblasti sa podľa názoru prvostupňového súdu táto situácia nepriamo prejavila tým, že rodič nemôže byť postihnutý ako zákonný zástupca za priestupok, pretože zástupcom v tejto oblasti je kolízny opatrovník.

Senát odvolacieho súdu skonštatoval, že s touto právnou argumentáciou prvostupňového súdu sa nie je možné stotožniť. Podľa názoru senátu odvolacieho súdu ustanovenie kolízneho opatrovníka možno považovať za dôsledok zaručenia objektívnosti v prípade stretu záujmov zákonného zástupcu a maloletého dieťaťa, avšak prichádza do úvahy len v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k tomuto dieťaťu.

Podľa ust. § 31 ods. 1 zákona o rodine, zákonnými zástupcami maloletého dieťaťa sú priamo zo zákona jeho rodičia. Žiaden z rodičov však nemôže zastúpiť svoje maloleté dieťa pri právnych úkonoch, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom. K stretnutiu záujmu medzi rodičmi a maloletými deťmi dochádza vždy v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k tomuto záujmu. V takomto prípade je v záujme maloletého dieťaťa, aby ho nezastupoval jeho zákonný zástupca (rodič), ale kolízny opatrovník.

Funkcia kolízneho opatrovníka spočíva v ochrane práv a právom chránených záujmov dieťaťa v konaní pred súdom vo veci samej týkajúcej sa starostlivosti súdu o maloletých alebo v schválení právneho úkonu za maloletého.

Kolízny opatrovník tak sleduje záujem dieťaťa v jednotlivých konaniach vo veciach maloletých, kedy dochádza alebo môže dôjsť ku kolízii záujmov dieťaťa a záujmov jeho zákonných zástupcov, v dôsledku čoho sú títo zo zastupovania dieťaťa de iure vylúčení. Preto funkcia kolízneho opatrovníka spočíva v povinnosti objektívne chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa v konaní.

V správnom súdnictve pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov platí, že rozsah súdneho prieskumu je daný výrokom napadnutého rozhodnutia.

Úlohou prvostupňového súdu v preskúmanej veci bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky pre sankčný postih žalobcu, t. j. za existencie ktorých mu bolo možné uložiť pokutu podľa ust. § 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.

Za tohto stavu vo veci je argumentácia prvostupňového súdu týkajúca sa kolízneho opatrovníka pre posúdenie predmetnej veci právne irelevantná.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pojem „kolízny opatrovník“ bol zavedený do nášho právneho systému zákonom o rodine. Ide o opatrovníka, ktorý je procesným opatrovníkom „ad hoc“ pre určité konkrétne konanie alebo pre určitý právny úkon, avšak ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností v konaniach,

ktoré sú upravené zákonom o rodine. V správnom konaní sa s pojmom „kolízny opatrovník“ nestretávame.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR preskúmaný rozsudok krajského súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP v spojení s ust. § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu opätovne posúdiť žalobu žalobcu a po dôslednom preskúmaní žalobcom uplatnených námietok za rešpektovania judikatúry Ústavného súdu SR, ako aj Najvyššieho súdu SR, ktorá mimochodom existovala aj v čase rozhodovania krajského súdu, vo veci opätovne rozhodnúť.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, odvolacie konanie podľa piatej časti OSP začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedeným prechodným ustanovením odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, ktorým bol OSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.